

ЗАПИСНИК

од 4-та седница на Управниот одбор на ЗЕЛС

Скопје, 15 февруари, 2022 г.

Присутни:

Данела Арсовска (Градоначалничка на Град Скопје), Перо Костадинов (Градоначалник на Општина Валандово), Горан Герасимовски (Градоначалник на Општина Центар), Костадин Костадинов (Градоначалник на Општина Струмица), Еркан Арифи (Градоначалник на Општина Липково), Азем Садики (Градоначалник на Општина Студеничани), Орце Ѓорѓиевски (Градоначалник на Општина Кисела Вода), Жарко Ристески (Градоначалник на Општина Македонски Брод), Дарко Костовски (Градоначалник на Општина Бутел), Марко Колев (Градоначалник на Општина Велес), Александар Стојкоски (Градоначалник на Општина Ѓорче Петров), Ацо Ристов (Градоначалник на Општина Радовиш), Кирил Пецаков (Градоначалник на Општина Охрид), Максим Димитриевски (Градоначалник на Општина Куманово), Трајко Славески (Претседател на Совет на Град Скопје).

Расправа:

Управниот одбор го усвои следниот:

ДНЕВЕН РЕД

1. Дискусија околу проблемите на општините во однос на енергетската криза;
2. Разно;

ПРВА ТОЧКА: Дискусија околу проблемите на општините во однос на енергетската криза

Енергетската криза предизвика огромни финансиски пореметувања во тековното работење на општините. За ова прашање управниот одбор на ЗЕЛС разговара во континуитет во неколку наврати, а одржана е и средба со Владата на која се презентирани донесените заклучоци како мерки кои ЗЕЛС ги предлага за помош на општините заради силниот финансиски притисок. Постои опасност, не само за одржување на јавното осветлување туку и обезбедување на основните комунални услуги за граѓаните како што се снабдување со вода за пиење, прочистителни станици, образовен процес итн.

Дополнително со негативните ефекти од енергетската криза, присутните беа информирани и за остварената средба на Претседателот и двајцата потпретседатели на ЗЕЛС со претставници на управниот одбор на ЕВН на кој ЗЕЛС посочи дека ЕВН е должен да ги уплатува прибраните средства од комуналната такса најдоцна до 15-ти во тековниот месец заради сервисирање на долгот од страна на општините за соодветниот месец. Од ЕВН е побарано да ги направи достапни податоците за имателите на броила, за наплатената комунална такса по броило, за настанатите долгови и за тоа да ја известува тековно соодветната општина. Од страна на ЕВН е предложен модел на критериуми за утврдување на цената на електричната енергија за да може да постои интерес за доставување на понуди, поврзано со трендот на објавување на огласи за јавни набавки на кои нити еден економски оператер не учествува. Следствено, општините мора да користат струја од крајниот добавувач која се пресметува по пазарна цена зголемена за 50% по мерна единица потрошена електрична енергија.

Дел од општините, како што е општина Куманово, имаат спроведена постапка и активен договор за јавно – приватно партнерство што ги ублажува состојбите, но се поставува прашањето дали приватниот партнер ќе може економски да го издржи повеќекратното

зголемување на цената на енергенсите. Беше посочен и пример кога заради трендот на гасификација на јавните установи, голем дел од училиштата во повеќе општини го промениле концептот на греење и преминале на користење на гас, што давало исклучително добри ефекти се до моментот на започнување на енергетската криза кога цената на гасот е зголемена за неколку пати, а со тоа проектираните средства на училиштата за оваа намена за цела година би се потрошиле за само два месеци.

Дискусијата беше насочена кон идентификување на мерки кои би можеле непосредно да се преземат, како што се рестрикции на јавното осветлување, како концепт кој би требало да биде спроведен одеднаш во сите општини со цел да се испрати порака за неиздржливите услови на надоместување на цената на електричната енергија.

Дел од присутните констатираа дека единствен излез од оваа ситуација е изнаоѓање на долгорочни решенија преку процесот на децентрализација, заради што беше изразено незадоволството од минималното зголемување на процентот од прибраните средства од данокот на додадена вредност, кој треба да достигне висина од 6% до 2024 година, но како дополнителен механизам на располагање со средства од страна на општините кои добро стопанисуваат за што се формирани два нови фонда – фонд за воедначување и фонд за перформанси. Овие два фонда би можеле во иднина да ја усложнат дополнителната распределба на средствата прибрани по овој основ. Законот е сеуште во постапка на донесување во Собранието заради што беше предложено ЗЕЛС да се заложи предвидените проценти од ДДВ и персонален данок на доход да бидат значително зголемени преку амандмани од страна на пратениците пред кои би лобирал ЗЕЛС. Стана збор за зголемување процентот од ДДВ и процент од персоналниот данок, како крајна долгорочна цел на ЗЕЛС со оглед дека анализата покажува дека нашата држава има најмал процент на одвојување од овие два клучни прихода за општините, а во некои држави во регионот истите достигнуваат и до 55%. ЗЕЛС треба да го искористи моментот на донесување на измените на Законот за да обезбеди поголем процент.

Беше отворен и проблемот со трошоците на јавните претпријатија за снабдување со вода за пиење и пречистителните станици кои работат на струја, кај кои најмногу се чувствува зголемувањето на цената на електричната енергија. Солуција за справување со ваквата ситуација е рестрикции во снабдувањето со вода или одложување на исплатата на платите на вработените, обете непопуларни мерки.

Беше дискутирани и други аспекти поврзани со обезбедување на приливи на средства како што е наплатата на даноците на имот, за што Потпретседателот на Владата г. Фатмир Битики дал уверување дека Владата ќе ги обезбеди во најкраток можен рок податоците за сопствениците на имоти од Агенцијата за катастар на недвижности кои општините ги бараат веќе неколку години.

Владата беше посочена како единствен партнер преку кој треба да се побара излезот од оваа состојба заради што е потребен итен состанок на целиот управен одбор со Претседателот и ресорните министри во Владата за да се усогласат информации, да се разгледаат трендовите и да се договорат мерки кои би се презеле.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС упатува итна покана до Претседателот на Владата и членовите на неговиот кабинет за одржување на заедничка средба на која ќе се разгледаат информациите за финансиските последици по општините предизвикани од економската криза и ќе се предложат мерки на нивно надминување.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС ја истакнува неодојната потреба за обезбедување на податоците за сопствениците на објекти како даночни обврзници од Агенцијата за катастар на недвижности заради што упатува барање до Потпретседателот на Владата г. Фатмир Битики да направи напор за добивање на истите согласно неговото јавно залагање.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор на ЗЕЛС во претстојниот период ќе преземе активности заради амандманско изменување и дополнување на предлог- Законот со кој се утврдува зголемување на процентот на ДДВ и на персоналниот данок наменет за општините во рок до 2024 година.

ТОЧКА РАЗНО:

1. Одлука за утврдување на членовите и нивните заменици во Заедничкиот консултативен комитет на Комитетот на регионите на Европската Унија и ЗЕЛС - ЗКК

Оваа точка беше ставена на дневниот ред на претходната седница но беше одложена поради потребата од дополнителни консултации

ОДЛУКА: Управниот одбор ги избира следни членови и нивни заменици во Заедничкиот консултативен комитет на Комитетот на регионите на Европската Унија и ЗЕЛС – ЗКК и тоа:

1. г-ѓа Данела Арсовска, градоначалник на Град Скопје, член
2. г. Кирил Пецаков - градоначалник на Општина Охрид, член
3. г. Орце Ѓорѓиевски – градоначалник на Општина Кисела Вода, член
4. г. Дарко Костовски – градоначалник на Општина Бутел, член
5. г. Ацо Ристов – градоначалник на Општина Радовиш, член
6. г. Александар Стојкоски – градоначалник на Општина Ѓорче Петров, член
7. г. Перо Костадинов – градоначалник на Општина Валандово, член
8. г. Костадин Костадинов – градоначалник на Општина Струмица, член
9. г. Горан Герасимовски – градоначалник на Општина Центар, член
10. г. Висар Ганиу – градоначалник на Општина Чаир, член
11. г. Еркан Арифи – градоначалник на Општина Липково, член

1. г. Јован Тозиевски – градоначалник на Општина Ресен, заменик - член
2. г. Ѓорѓе Божинов – градоначалник на Општина Ново Село, заменик - член
3. г. Тони Коњановски – градоначалник на Општина Битола, заменик - член
4. г. Жарко Ристевски – градоначалник на Општина Македонски Брод, заменик - член
5. г. Азем Садика – градоначалник на Општина Студеничани, заменик – член
6. г. Марко Колев – градоначалник на Општина Велес, заменик член
7. г. Томе Христоски – градоначалник на Општина Крушево, заменик - член
8. г. Сашко Митовски – градоначалник на Општина Крива Паланка, заменик – член
9. г. Анго Ангов – градоначалник на Општина Дојран, заменик - член
10. г. Хекуран Дука – градоначалник на општина Дебар, заменик – член
11. г. Блерим Беџети – градоначалник на Општина Сарај, заменик – член

2. Одлука за избор на член во Советот за земјоделство и рурален развој

ОДЛУКА: Управниот одбор донесе за член во Советот за земјоделство и рурален развој го избира г. Борчо Коцев, градоначалник на Општина Зрновци.

3. Одлука за избор на член во тело за управа со ИПАРД II Програмата.

ОДЛУКА: Управниот одбор го избира г. Далибор Ангелов, градоначалник на Општина Чешиново-Облешево за член во телото за управување со ИПАРД II програмата.

4. Одлука за избор на членови во лоби група на ЗЕЛС за родова еднаквост

ОДЛУКА: Управниот одбор за членови во Лоби групата на ЗЕЛС за родова еднаквост ги избира:

1. г. Кирил Пецаков – градоначалник на Општина Охрид
2. г. Орце Ѓорѓиевски – градоначалник на Општина Кисела Вода

5. Одлука за отпис на средства и опрема на ЗЕЛС

Комисијата за попис на ЗЕЛС констатираше потреба од отпишување на средства и опрема на ЗЕЛС за што е изготвен соодветен преглед.

ОДЛУКА: Управниот одбор на ЗЕЛС донесе Одлука за формирање на надворешна Комисија за попис на средствата и опремата за отпис формирана од стручни лица од општините: Центар, Кисела Вода и Бутел.

6. Информација за одбележување на 26-ти април ден на ЗЕЛС и општините

Присутните беа информирани дека ЗЕЛС оваа година ќе прослави јубилеј во чест на своето 50 – годишно постоење, за што се предвидени повеќе активности кои ќе го одбележат настанот. Членовите на управниот одбор беа поканети да ја подржат иницијативата на симболично засадување на 50 садници во чест на секоја година од постоењето на ЗЕЛС во својата општина.

Членовите на Управниот одбор беа повикани за следната седница да предложат концепти за организирање на прославата.

7. Проблеми со примена на прописите од областа на градежното земјиште

Со оглед на донесувањето на новите правилници за урбанистичко планирање, како и Уредбата за висината на цената на градежното земјиште, поради недостаток на планови општините немаат можност да спроведуваат постапки на отуѓување на градежното земјиште по пат на јавно наддавање. Во оние општини каде постои градежно земјиште согласно донесените планови, постои проблем поврзан со обврската за утврдување на степенот на уреденост на предметното градежно земјиште. Општината е должна да формира Комисија која констатира дека предметното земјиште е неуредено, а тоа е така поради недостигот на финансиски средства за уредување. Уреденоста на земјиштето претставува услов за отпочнување на постапката на отуѓување на земјиштето, односно доколку земјиштето не е уредено не може да биде предмет на отуѓување.

Во однос на прашањето за третманот на градежните парцели формирани со урбанистички проект, постои голема дискрепанца во толкувањето на Законот, со оглед на тоа дека дел од општините водат постапки за отуѓување по пат на јавно наддавање врз основ на урбанистички проект, додека во други општини сметаат дека е потребно да постои детален урбанистички план.

ЗАКЛУЧОК: Управниот одбор ја задолжува стручната служба на ЗЕЛС да изврши консултација со стручните служби на неколку општини кои имаат најголеми проблеми

со примената на прописите од областа на градежното земјиште и да достави извештај до овој орган.

Скопје, 15 февруари, 2022 г.

Составил,
Стручна служба на ЗЕЛС